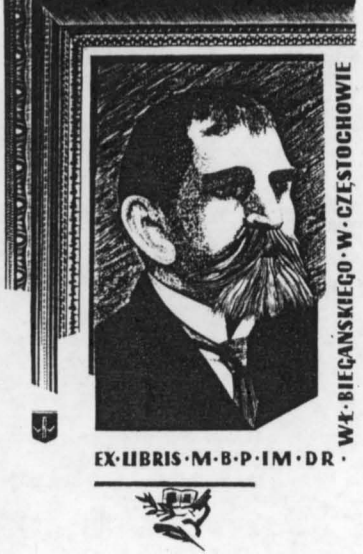

BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. W. Biegańskiego
w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

№ 236 Wtorek dnia 28 Września 1915 roku. Cena 6 groszy. ROK X.

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie biura prasowe i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i innych poważniejszych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, B-ny ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 38.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie od 4 do 5 wieczór. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA WYNOSI: Kwartalnie rb. 6, półrocznie rb. 3, rocznie rb. 6, z dostawą do dom. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnoszeniem do domu. Zagranicą, na kwartał prenumerata, dopłata 25 ostatnich kop. 60. Zmiana adresu kop. 20. Nadsyłanie odpowiedzi lub adresowanie opłaconych ogłoszeń nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petitowy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane str. 50, przed tekstem str. 60, za tekstem, 2 kol. i kolumnę po kop. 25, na 4 kol. po kop. 40. Drobne ogłoszenia, za każdy wyraz. Najdalsze ogłoszenie kop. 25. Ogłoszenia firm nadzwyczajnych, cena do umowy. Za dołączenie prospektów lub cenników po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Bakowie, Noworudomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. — Cena pojedynczego egzemplarza kop. 8.

Komunikaty urzędowe.

Komunikat niemiecki.

(W. B. T.) Urzędowo donoszą dnia 26 września:

Wschodni plac boju.

Grupa armji feldmarszałka Hindenburga:

Na wschód od Wilejki zostały odparte ponowne ataki rosyjskie. Na zachód od Wilejki toczy się gwałtowna walka.

Na froncie pomiędzy Smorgonią a Wiszniewem, wdarliśmy się na wiele punktach w stanowiska nieprzyjacielskie. Walka toczy się jeszcze dalej.

Na północny-zachód od Zaberezyny, nasze ataki odrzuciły Rosjan poza Berezynę. Dalej na południu od Dełatyszek i Lubszy został osiągnięty Niemen. Wzięto do niewoli 900 jeńców i zdobyto dwa karabiny maszynowe.

Grupa armji księcia Leopolda Bawarskiego.

Nieprzyjaciel został dalej wyparty. — 550 jeńców wzięto do niewoli.

Grupa armji feldmarszałka Mackensena.

Nic nowego.

Południowo-wschodni plac boju.

Wśród wojsk niemieckich nie zaszło nic ważnego.

Zachodni plac boju.

Walki ofensywy, przygotowanej od miesięcy, toczyły się dalej na większej części frontu, nie zbliżały jednak w sposób znamienniejszy do celu.

Na wybrzeżu usiłowały także wozowej wziąć udział w walce okręty przez ogień skierowany zwłaszcza na most. Nie miały one żadnego powodzenia.

Skoro jednak okręt zatonął, a dwa inne zostały uszkodzone, reszta cofnęła się.

W odcinku Ypern, nieprzyjaciel poniósł wielkie straty, sukcesów nie osiągnął. W rękach naszych zostawili Anglicy 20 oficerów, 160 żołnierzy i 8 karabinów maszynowych.

Na południowy zachód od Lille udało się przeciwnikowi wyprzeć jedną z naszych dywizji, z przedniej linji obronnej do drugiej. Przytem, naturalnie poważne straty także w materjale wszelkiego rodzaju wbudowanym pomiędzy stanowiskami. Toczący się kontratak postępuje naprzód skutecznie. Ruiny istniejącej dawniej wsi Souchez, opuściliśmy dobrowolnie. Liczne inne ataki na tym froncie zostały gładko odparte, na wielu miejscach z bardzo ciężkiemi stratami dla nieprzyjaciela. Przytem odznaczył się zwłaszcza 39 pułk obrony krajowej, który w próbach przełamania frontu w maju, na północy od Neuville, musiał wytrzymać główny atak.

Wzięliśmy tutaj przeszło 1200 jeńców, pomiędzy nimi 1 angielskiego komendanta brygady i wielu oficerów, oraz zdobyliśmy 10 karabinów maszynowych.

Także w zapasach pomiędzy Reims, a Argonami musiało zostać opuszczone na północ od Perthes przednie stanowisko, zburzone w prawie 70-cio godzinnem nieprzerwanem ostrzeliwaniu i zajęte drugie, oddalone od 3—3 klm. poza niem. Zresztą jednak tutaj spełzły na niczem wszystkie nieprzyjacielskie usiłowania przełamania frontu.

Szczególnie zacięcie walczono na północ od Mourmelons la Grande i tuż na zachód od Argonów. Tutaj także poniósł nieprzyjaciel bardzo duże straty od naszych dzielnych wojsk. Północno-niemiecka i hesska obrona krajowa biła się znakomicie. Przeszło 3760 Francuzów, pomiędzy nimi 89 oficerów, dostało się do niewoli.

W walce powietrznej, lotnicy nasi osiągnęli dobre rezultaty. Jeden z letników zestrzelił latawiec angielski, na zachód od Combres. Na południe od Metzu, porucznik Belki, wzniósł się do lotu próbnego i spowodował do upadku aparat „Voisin". Podoficer Boehm, który wzniósł się w celu odpędzenia eskadry, złożonej z 8-ch latawców, a lecącej do ataku na Fryburg, strącił dwa latawce, a tylko trzeci umknął mu.

Naczelne dowództwo armji.

Komunikat austrjacki.

WIEDEN. (W. B. T.) Urzędowo donoszą 25 września:

Rosyjski plac boju.

Położenie na północnym wschodzie jest nie zmienione. We wschodniej Galicji nie wydarzyło się nic znamiennego.

Nieprzyjaciel wykonał znowu na nasz front wołyński, cały szereg, częściowo bardzo silnych ataków, które na poszczególnych punktach prowadziły aż do naszych rowów, lecz zostały wszędzie krwawo odparte. Rosjani ponieśli duże straty. Liczba wziętych na linji Ikwy do niewoli Rosjan w ciągu dnia onegdajszego i wczorajszego wynosi 20 oficerów i około 4,000 szeregowców.

Jazda austrjacko-węgierska, posuwająca się po lesistym i bagnistym terenie nad dolnym Stryjem, znowu odebrała nieprzyjacielowi kilka zacięcie bronionych miejscowości.

Na Litwie wojska nasze dotarły aż do okolicy Kraszyna.

Włoski plac boju.

Na tyrolskim froncie zachodnim artylerja nasza otworzyła ogień także w okręgu Ortler.

Oddział nieprzyjacielski, który ruszył naprzód w dolinie Cedek, zbiegł aż do San Catharina, inny został przepędzony ze swych pozycji na zachód od wierzchołka Królewskiego.

Na wschód od doliny Daone, wojska nasze oczyściły od nieprzyjaciela Cimalatolę.

Na froncie Dolomitów nie udał się atak na nasze stanowisko na Col dei Bois przyczem oddział alpejski, który z własnej ochoty wykonał to przedsięwzięcie, poniósł dotkliwe straty.

W karyntyjskim okręgu pogranicznym i na froncie Pobrzeża nie wydarzyło się nic znamiennego.

Na zachód od Ronchi z powodu wybuchu zakończył swą egzystencję nieprzyjacielski balon na uwięzi.

Serbski plac boju.

Artylerja nasza ostrzeliwała skutecznie treny serbskie w okolicy Belgradu, oraz piechotę nieprzyjacielską na wzgórzu Topcider.

Wogóle także i na południu położenie nie zmienione.

Zastępca szefa sztabu generalnego
v. Hoefer.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 24 września.

Nieprzyjaciel ostrzeliwał dzisiaj nasze rowy ochronne w pobliżu wsi i zamku Boesinghe. Nasze baterje odpowiadały energicznie.

W Artois, taka sama obustronna działalność artylerji, oraz ogień naszych ciężkich dział, który spowodował wybuch amunicji pod Thelus.

Kilka granatów wielkiego kalibru padło na Arras.

Pomiędzy Somme, Oise około Canne Sur Marne i pod Beurraignes artylerja nasza ostrzeliwała stanowiska nieprzyjacielskie i na wielu linjach zniszczyła podstawy do karabinów maszynowych.

Na froncie Aisne i w Szampanji trwa silne ostrzeliwanie.

Pomiędzy Mozą a Mozelą trafiliśmy pociskami w gromadzącego się nieprzyjaciela w Ronsara i Pannes. Uszkodziliśmy czatownię nieprzyjacielską w odcinku Romenaville.

Dość ożywiona kanonada w Lotaryngji, gdzie znacznie uszkodziliśmy urządzenia nieprzyjacielskie około Ramabois i Bezouze, oraz w Wogezach i w okręgach Lingekopf.

Dzisiejsza sytuacja.

Wojna obecna odznacza się wogóle tem, że wszyscy walczą wszędzie, front nie przedstawia żadnej linji prostej ani krzywej, lecz olbrzymi zygzak. Tak naprz. w niedzielnym komunikacie niemieckim czytamy: „Grupa armji feldmarszałka Hindenburga na wschód od Wilejki odparła ponowne ataki rosyjskie. Na zachód od Wilejki toczy się gwałtowna walka". Należy tu zaznaczyć, że stacja kolei Warszawsko-Petersburskiej, Wilejka, odległa jest od Wilna o 8 wiorst. O zajęciu Wilejki przez Niemców donosiły już poprzednie komunikaty.

Również nad Berezyną trwa walka zacięta.

Austrjackie sprawozdania określają położenie na północnym wschodzie jako nie zmienione. We wschodniej Galicji nie wydarzyło się też, według nich nic znamiennego.

Tak samo na pograniczu Austrji i Rosji linja jest łamana, mianowicie wojska niemieckie i austrjackie są wgłębi Wołynia a Rosjanie uparcie starają się utrzymać w niektórych miejscowościach Galicji wschodniej. Będą atoli zmuszeni do [illegible] się stąd o ile powiedzie się [illegible] Bessarabji przez Niemców. Okupowanie tej gubernji nadto zadałoby cios rzekomemu zamiarowi Rosji, która jakoby chciała oddać Rumunji Bessarabję wzamian za pomoc.

Zdaje się w przewidywaniu wkroczenia Niemców do Bessarabji Rumunja zamierza zachować neutralność.

Fr. Gal.

— o —

Zerwanie.

Agencja telegraficzna Wolffa donosi, że poseł wielkobrytański został już z Sofji odwołany i wczoraj opuścił stolicę Bułgarji. Lada chwila oczekują ze strony Bułgarji rozpoczęcia kroków zaczepnych przeciwko Serbji.

Zacznie się prawdopodobnie od wkroczenia wojsk bułgarskich do Macedonji.

W Bułgarji.

Specjalny korespondent „Secolo" donosi z Londynu, że otrzymał on z rzekomo zupełnie pewnego źródła wiadomość, jakoby Bułgarja nagle powzięła stanowczą decyzję. Niewiadomo tylko, czy Bułgaria doszła do porozumienia z Rumunją i jakie są ewentualne podstawy tego porozumienia. Korespondent utrzymuje jednak, że uważa zgodną działalność obu tych państw za możliwą.

Zamknięcie granicy.

Z Sofji donoszą: Ruchy wojsk serbskich na granicy bułgarskiej trwają. Wszystkie placówki pograniczne zostały silnie wzmocnione. Serbski sztab generalny ogłosił okręg pograniczny, jako teren działań wojennych.

Agitacja rumuńska w Bessarabji.

Jedno z pism miejscowych donosi o gotujących się rozruchach w Bessarabji. Tłem tych rozruchów jest agitacja kół rumuńskich w Bessarabji za przyłączeniem jej do Rumunji.

Postawa Grecji.

Bałkański korespondent piotrogrodzkiego dziennika „Riecz" donosi, że w kołach politycznych, oraz wojskowych bałkańskich uważają obecnie za kwestję pierwszorzędnej wagi problemat, czy Grecja w razie rozpoczęcia przeciwko Serbji ponownej ofenzywy austrjackiej, stanie po stronie Serbji. W sprawie tej korespondent wyraża na podstawie pewnych podobno informacji przekonanie, że Grecja w takim razie nie przyjdzie Serbji z pomocą wojenną, do której czułaby się jedynie zobowiązaną na wypadek zaatakowania Serbji przez jedno lub drugie z państw bałkańskich.

Zjazd królów.

Pisma duńskie donoszą: W rosyjskich kołach dyplomatycznych utrzymują, że prezydent Republiki francuskiej, Poincare i król angielski pojadą do cesarza Mikołaja do głównej kwatery rosyjskiej. Królowie Serbji i Czarnogóry już odwiedzili go. Ma się też odbyć w pewnej miejscowości francuskiej zjazd króla angielskiego z królem włoskim.

Bombardowanie Sztutgardu.

Urzędowo donoszą: We środę 22 bm. o godz. 8 min. 15 rano nastąpił atak nieprzyjacielskich aeroplanów, zaopatrzonych w odznaki niemieckie na Sztutgard. Rzucono kilka bomb na miasto. Zabici są czterej ludzie, a ranni wojskowi i cywilni. Szkoda materjalna jest nieznaczna.

Lotnicy ostrzeliwani przez straż aeroplanową oddalili się około godz. 8 i pół przed południem w kierunku południowym. Z powodu używania odznak niemieckich i z powodu, że krótko przedtem (g. 7 m. 45) doniesiono komendzie strażniczej, iż wzniósł się aeroplan niemiecki, można było ludność ostrzedz stosunkowo późno.

O godz. 9 min. 30 zjawił się lotnik niemiecki nad Sztutgardem, którego przez krótki czas ostrzeliwano, depeki nie poznano stanowczo, że jest lotnikiem niemieckim. Wylądował w pobliżu miasta.

Zwycięzca Pegoud'a.

„Berliner Volkszeitung" donosi, że lotnik, który zwyciężył Pegouda, pochodzi z Neukoelnu pod Berlinem i nazywa się Walter Kondulski; otrzymał za swój czyn krzyż żelazny pierwszej klasy.

Sprostowanie.

Z wielkiej głównej kwatery piszą nam:

„Morning Post" z 11 września podaje w telegramie własnym z Petersburga wiadomość, że w sześciodniowych walkach na linji Seretu zniszczona została cała armja... Jeden korpus armji niemieckiej w sile dwu dywizji zaopatrzył Rosjan w najdrogocenniejsze trofea i wielką liczbę jeńców. Jedną z tych dywizji zniszczono koło Tarnopola, a z 16 ciężkich dział jednego korpusu niemieckiego 14 dostało się w ręce rosyjskie.

Te kłamliwe twierdzenia o wojskach rosyjskich dotyczyć mogą tylko bitwy koło Tarnopola z dnia 7-go września. Błędne przedstawienie biuletynu rosyjskiego z dnia 8-go września. Kierownictwo armji rosyjskiej samo nie podtrzymuje już w swojem oświadczeniu urzędowem z 11 września szczegółów biuletynu z 8 września i z charakterystyczną otwartością przyznaje się w urzędowem sprawozdaniu z 18 września do nieprawdy.

Zamach na generał-gubernatora.

Szczególniej nienawistnym stał się generał-gubernator Seyn, na którego też podczas jego jazdy z Petersburga do Helsingforsu wykonany został zamach.

Oficjalnie rzecz przedstawianą jest w ten sposób, że pociąg pośpieszny, którym jechał Seyn, na stacji Perijarwi wpadł na pociąg towarowy, przyczem zniszczył 7 wozów. W pociągu zaś pośpiesznym uległa uszkodzeniu lokomotywa, a kilka osób odniosło rany.

Ponowne zwołanie dumy.

Pisma szwajcarskie dowiadują się z Paryża, że w Piotrogrodzie krąży pogłoska, jakoby duma państwowa miała być ponownie zwołana przed ustalonym poprzednio terminem.

Zatopienie łodzi podwodnej?

Podług wiadomości „Frankf. Ztg." z Petersburga „Ruskoje Słowo" donosi prywatnie o śmierci komendanta łodzi podwodnej „Delfin" sztabs-kapitana Czerkasowa wraz z całą załogą na morzu Bałtyckiem.

Ile kosztowała Galicja?

„Grazer Tagepost" donosi: W komisji budżetowej Rady państwa przedłożono koszta wydatków rządu rosyjskiego na dziewięcio-miesięczną okupację Galicji. Koszta te wynoszą 362.2 miljonów rubli.

Niemieckie siostry miłosierdzia w Moskwie.

„Berliner Tageblatt" donosi z Moskwy: Przybyły tutaj niemieckie siostry miłosierdzia i wejrzały w działalność komitetu moskiewskiego pomocy dla jeńców. Odwiedziły one szpitale i lazarety, gdzie leżą Niemcy. W ratuszu przywitał siostry uprzejmie burmistrz. Pojadą one do gubernji północnych, w celu odwiedzenia jeńców.

Z Warszawy.

Obwieszczenie.

Niniejszem podaję do wiadomości, jako ostrzeżenie, iż zesłałem:

1) Abrahama Schwartza, elektromontera.

2) Czesława Dąbrowskiego, nauczyciela matematyki.

3) Jana Wójcickiego, robotnika, do obozu jeńców za to, że nosili przed tłumem chorągwie zabronione.

Warszawa, 17 września 1915.

Gubernator **v. Etzdorf**,
generał piechoty.

Moratorjum.

Dnia 18 b. m. podpisano przedłużenie moratorjum wekslowego i czekowego do dnia 31 grudnia 1915 r. W sprawie przedłużenia moratorjum ogólnego odbyć się ma wkrótce specjalna narada. Obecnie gromadzi się materjały dotyczące tego przedmiotu, więc przedewszystkiem teksty urzędowych ukazów rosyjskich.

Poczta.

Dnia 20 września otworzono pocztę w gmachu przy ul. Mazowieckiej nr. 7.

Dopuszczono w ruchu pocztowym prywatnym z Niemcami i niemieckimi urzędami pocztowymi w Polsce: Otwarte, frankowane, zwyczajne i rekomendowane przesyłki pocztowe, karty pocztowe, druki i papiery handlowe w języku niemieckim, próby towarów, przekazy pocztowe aż do 800 mk. i zamówienia na gazety. Na przekazach pocztowych nie wolno umieszczać piśmiennych doniesień. Używać trzeba niemieckich znaczków pocztowych.

Przesyłki pocztowe, nadeszłe do Warszawy z poza Warszawy wydawać będzie Komitet obywatelski.

Pocięte 500-rublówki.

Władze skarbowe rosyjskie, nie chcąc niszczyć 500-rublówek, a obawiając się, żeby te banknoty nie wpadły w ręce Niemców, gdy zajmą dane miasto, pocięły papierki na dwie połowy, wysyłając każdą połowę innym pociągiem kolejowym. Niektóre jednak z tych pociągów wpadły razem z banknotami w ręce niemieckie.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dziś 28 we wtorek Wacława Kr. M.
Jutro 29 w środę Michała Archanioła.

Wschód słońca o godz. 5 m. 56.
Zachód słońca o godz. 5 m. 45.

Wiadomości Historyczne:

1651 Ugoda z kozakami w Białej Cerkwi.
1716 Wojska rosyjskie pod gener. Rosenna w sile 18,000 wkraczają na Wołyń.
1621 Zwycięstwo pod Chocimem.

Rozporządzenia urzędowe.

Zgubiona szabla.

W drodze od granicy niemieckiej przez Aleksandrję i Konopiska zgubiono szablę ze znakami F. G. D. 38.22.

Znalazca lub posiadacz obowiązany jest szablę tę oddać w Komendanturze Etapowej w Częstochowie, Aleja III nr. 51 lub w Niemieckim Zarządzie Cywilnym, Szkolna 4.

Sekwestr obręczy gumowych.

Wszystkie dawne i nowe zapasy obręczy gumowych do wszelkich pojazdów, zostają niniejszem zasekwestrowane.

Niniejszem wzywa się posiadaczy obręczy gumowych, aby swe zapasy, najpóźniej do dn. 5 października 1915 zadeklarowali, podając wagę oraz wymieniając jakie są obręcze: stare czy nowe.

Obręcze, znajdujące się na kołach, mogą być podawane bez wagi.

Zaniedbanie powyższego rozporządzenia pociągnie za sobą surową karę pieniężną lub aresztu.

Częstochowa, d. 22 września 1915.

Niemiecki Zarząd Cywilny
Naczelnik Powiatu.
Bredt.

—

Z Jasnej Góry.

W niedzielę 26 bm. porządek nabożeństw na Jasnej Górze był zwykły. Rano w kaplicy M. B. odprawił prymarję o. Paweł. Sumę na wielkim kościele celebrował o Szczepan, zaś słowo Boże na sumie ze zwykłą sobie wymową wygłosił o. Piotr, który po południu odprawił również nieszpory.

Ofiara.

Z okazji swej konsekracji, odbytej w d. 21 w Poznaniu ks. Edmund Dalbor, Arcybiskup Gnieznieński i Poznański złożył w Banku Włościańskim mk. 3,000 na rzecz Komitetu niesienia pomocy w Polsce.

Loterja poznańska.

W kantorze naszego pisma sprzedane od początku zaledwo 48 losów loteryjnych, gdyż zbyt postępuje powoli. Przypominamy, iż niezadługo nastąpi losowanie, kto więc jeszcze losu nie kupił, niech to uskuteczni jak najprędzej.

Napisy publiczne.

Stosownie do rozporządzenia Niemieckiego Zarządu Cywilnego w Częstochowie z dnia 2 września 1915 (Gazeta Powiatowa z dnia 14—IX—1915 nr. 33) wszelkie publiczne napisy (szyldy) w obrębie obwodu policyjnego częstochowskiego wymagają uprzedniego zezwolenia Zarządu Policji.

Podatek od psów za rok 1915.

Stosownie do rozporządzenia Naczelnego Wodza na Wschodzie, podatek od psów za rok 1915 w kwocie Mk. 30 od każdego psa winien być wpłacony do kasy miasta Częstochowy do dnia 1 października br.

Z Kasy pożyczkowej na czas wojny.

Zarząd Częstoch. Kasy Pożyczk na czas wojny, zawiadamia, że w poczet członków-protektorów zapisali się pp. Zdzisław Rylski z kap. gwarancyjnym 500 rb., oraz Mieczysław Bolesław Hoffman z kap. gwarancyjnym 300 rb.

Dzisiejszy odczyt.

Piąty z rzędu filozoficznych odczytów p. S. Bessera na temat „o filozofji harmonji, Guyau'a", odbędzie się dziś, we wtorek 28 go września w sali teatru „Odeon" o godz. 3 i pół po południu.

Dochód, jak wiadomo jest przeznaczony na korzyść niezamożnych nauczycieli.

Z Instytutu Muzycznego.

Nauka w Instytucie Muzycznym już się rozpoczęła. Kursa śpiewu solowego objął znany tu i zagranicą artysta opery St. Orzelski, oddział skrzypcowy J. L. Sobieraj, oddział zaś fortepianu i skrzypiec tudzież przedmiotów teoretycznych F. Witeszczak.

Zgłoszenia przyjmuje się każdego dnia od 11 do 12 przed południem w Instytucie Muz., Aleja II nr. 39.

Jeszcze.

Zamieszczona w n-rze 235 „Gońca" notatka pod powyższym tytułem, po sprawdzeniu okazała się nie dotyczącą domu nr. 7 przy ul. Cerkiewnej, w którego suterenach nie mieszkają osoby podejrzane; konduity i co do czego tylko wskutek nieporozumienia zostaliśmy w błąd wprowadzeni. Należy też zauważyć, że nawet w razie zamieszkiwania w kamienicy osób o złem prowadzeniu, usunąć ich obecnie właściciel domu nie ma mocy, lub też jeśli dokonać tego może, to z wielkim trudem i kosztem. Sprawa ta uregulować dałaby się radykalnie jedynie za pomocą rozporządzenia którejś z władz.

Z kursów samokształcenia.

Dnia 4 października w poniedziałek o g. 6 po południu, rozpocząć się ma cykl wykładów filozofji greckiej. Pierwszy wykład poświęcony będzie pracy twórczej trzech mędrców z Miletu, z pomiędzy których Tales, zwany ojcem filozofji w Europie, (624 przed Chryst — 548). Anolsymander (611—546) rozwinął pomysły Talesa, wprowadzając nieokreślony wszech pierwiastek „apejran". Młodszy o lat kilkadziesiąt od Anoksymandra, Anoksymanes twierdził, że podobnie jak dusza rządzi ciałem, tak tchnienie i powietrze obejmuje świat cały. W następnych wykładach wyjaśnione zostaną filozoficzne poglądy Pytagorasa, Fildaosa, Ksenofanesa, Parmenidesa, Zenona z Elei, Melissosa, Heraklita z Efesu, Empedoklesa z Agrygestu, Lenkipposa, Demokryta z Abdery i Anoksagorasa. Wreszcie będzie mowa o mistrzu Platona, Sokratesie.

Dnia 30 października, w sobotę nastąpi otwarcie seminarjum filozoficznego, gdzie osoby, które odbyły studja uniwersyteckie lub co najmniej gimnazjalne oddawać się będą po złożeniu Colloquium z filozofji greckiej, lekturze i dyskusji, zaczynając wspólną lekturę filozoficzną od „Obrony Sakratesa". Kandydaci obojga płci, posiadający ekwiwalent 8 klas gimnazjalnych bez matury, złożą egzamin z propedeutyki filozoficznej wobec Komisji egzaminacyjnej. Egzamina zaczną się d. 4 października, w lokalu kursów (ul. Staszyca 3). Colloquia rozpoczną się nazajutrz po 10 rozkładzie filozofji greckiej, stanowiącym zakończenie cyklu. Kółko filozoficzne zgromadzać się będzie raz na tydzień, w każdą sobotę.

Bliższych informacji udziela Zarząd kursów samokształcenia i prof. L. Pomian Biesiekierski. Kancelarja kursów przyjmuje zapisy na bieżący semestr codziennie, prócz niedziel i świąt od 4 do 6 po poł. (Staszyca 3, II p.)

Kradzież.

Właściciel domu nr. 17 przy ul. Cerkiewnej p. Karol Plucik, zameldował, iż nieznani sprawcy skradli mu 17 kur. Śledztwo w biegu.

Handel duszami.

Kinematograf częstokroć miewa znaczenie dydaktyczne, już to zaznajamiając z obyczajami narodów i warstw społecznych, już to ucząc patrzeć na przyrodę, lub przedstawiając dzieje historji. Wtedy to kinematograf spełnia swe właściwe zadanie, nauczania.

Bywa też, że wkracza w dziedzinę zgoła inną i w formie beletrystyki spełnia zadanie nie mniej ważne.

Demonstrowany ostatni raz dzisiaj w „Paryskim" wspaniały obraz „Handlarze duszami" to zadanie spełnia wyśmienicie ostrzegając przed sidłami wyrzutków społeczeństwa, przedstawiając wszelkie sposoby i środki w zastawianiu swych sieci na młode dziewczęta, a w ten sposób dając im silną broń w walce z hyenami, gdyż znajomość tych środków. Kto obrazu tego nie zna jeszcze, niech korzysta z okazji i spieszy do „Paryskiego".

Za wywożenie żywności.

Za wywożenie z miasta soli skazano Abrama Gliksmana na zamieszkałego w Koniecpolu na jednego rubla kary.

Za wywożenie soli i cukru skazano Marcina Hałdrysa z Jaskrowa i Kałmę Oderberga, zamieszkałego przy Starym Rynku Nr. 8 po 1 rublu każdego.

Wiele hałasu o nic.

W piątek po południu przed domem nr. 26 przy Alei II zebrał się tłum ludzi. Jak się okazało powód do zbiegowiska dał następujący wypadek: Woźnica Stanisław Basik, zamieszkały przy ul. Szkolnej nr. 11 wjeżdżał do bramy tego domu, podczas gdy synek obecnego tam Hermana Kremskiego (Mikołajewska 4) znajdował się przed końmi. Kremski wtedy zatrzymał konie i krzycząc wywołał zbiegowisko. Tłum gapiów zebrał się szybko nic jednak nie ujrzał, gdyż niczego nie było.

Pieniądze do odebrania.

W Biurze komisji pośrednictwa w pracy (Dojazd Nr. 9) są do odebrania pieniądze, nadeszłe w d. 25 września dla następujących osób:

712—Marji Chłond—20 mk., 713—Rakus Heleny - 40 m., 714—Antoniego Pochwata—40 m., 715 Elżbiety Błaszczyk—40 m., 716—Antoniny Szymanik—40 m., 717—Marcjanny Nowak—21 m., 718—Marji Nowak—10 mk.

Po odbiór pieniędzy zgłaszać się należy do biura Komisji pośrednictwa w pracy przy ul. Dojazd nr. 9, w czasie między 10 rano a 2 po połud., zapamiętawszy numer poprzedzający nazwisko.

Listy do odebrania.

W biurze Komisji pośrednictwa w pracy (Dojazd nr. 9) są do odebrania listy dla następujących osób:

52—Jasińska Marjanna, 179—Kozak Paweł, 180—Knasz Sylwester, 181—Józefa Konieczko, 58 Lisowska Franciszka, 91—Maichrzak Bronisława, 92—Katarzyna Maćkiewicz, 93—Małolepsza Bronisława, 94 — Majchrzak Bronisława, 34—Nietresta Józef, 21—Józef Orszulak, 22—Oszczygieł, 45—Rogcn Ludwika, 46.—Agnieszka Radecka, 47—Marjanna Rebielak.

161 - od Piotra Ślimaka.

162—Sołgut Władysława, 27—Targowiński Roman, 28—Woszczyna Wiktorja, 77—Wojtala Jadwiga, 32—Żysik Tomasz.

Przygoda Wojciech, 82 —Wojciechowska Juljanna, 189—Kasprowska Marja.

89—Gapik Agnieszka, 22—Fotacz Marjanna, 21—Stanisław Florczyk, 18 i 12—Zofja Adamus.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Czy Szanowny Pan nie zechciałby objaśnić nas dla czego w Częstochowie 1 funt chleba kosztuje 10 kop. a 1 funt cukru kostkowego 25 kop? kiedy w Rakowie pomimo zwiększonych kosztów przewozu ten sam chleb kosztuje tylko za 1 funt 6 kop. a cukier 22 kop. za funt. Zdaje mi się że tak Komitet miejski jak i Centralny Komitet na powiat częstochowski robią zakupy zboża i cukru w jednych i tych samych dworach i cukrowniach, a następnie:

W Komitecie Wiejskim, III Alej nr. 50 kosztuje skrzynka cukru kostkowego wagi 122 funty rb. 24 k. 50 (bonami) doliczając koszt przewozu ze składu do sklepu około kop. 20, doliczając koszt torebek 1 funtowych sztuk 122 co równa się 3 funtom po kop 14 — kop. 42 (za 1 pud torebek jedno funtowych płaci się obecnie rb. 5 kop. 60). Razem koszt własny rb. 25 k. 12.

Suma sprzedażna 122 funt. po 25 kop. — rb. 30 k. 50. Zysk rb. 5 kop. 38. Czyli w stosunku do sumy sprzedażnej 17,6 proc.

Co zaś do chleba, to worek mąki pytlowej 200 funt kosztuje rb. 11 dodając 10 proc. mąki kartoflanej to jest funtów 20 po kop. 9 — rb. 1 kop. 80 (koszt 200 funt. worka mąki kartofl. rb 18 w C. Kom. Wiejskim). Koszt przewozu i wypieku jednego 200 funt. worka rb. 3 — rb 15 kop. 80. Otrzyma piekarz z powyższej ilości mąki conajmniej 276 funtów, sprzedając po 10 kop. za funt — rb. 27 k 60. Zysk Netto rb. 11 kop. 80. Czyli 42 proc!!!

Takie mieli by kupcy w Rakowie zyski gdyby stosowali ceny sprzedażne miejskie.

Z uszanowaniem
Rakowianin.

Uwaga! Pracuję w Rakowie a mieszkając w Częstochowie muszę robić zakupy w mieście gdyż w Rakowie zamiejscowym nie sprzedaje się i powiem że bardzo słusznie!

Ofiary.

Na kajety i książki dla biednych uczniów do uznania redakcji, dyrektor teatru „Apollo" p. Antoni Miller, jako 10 proc. z przedstawienia pijakowego rb 12 kop. 60, kwit 447.

Teatr „ODEON" II Aleja 43

Program od soboty 22 do wtorku 28 Wrześ.

Czarna krew

Znakomity dramat sensacyjny w 3-ch częściach.

Kronika wojenna „Kinokop"

Aktualne zdjęcia z placu boju.

Gorliwość nowej kucharki (Humoreska)

Miller bohaterem (kom.)

Trzeba mieć szczęście (Komiczny)

Zmiana programu w środy i soboty.
Początek przedstawień o godzinie 5-ej w święta o godz. 3 po południu

Ceny miejsc

Miejsce w Loży:	II Miejsce:	III Miejsce	Wojskowi
50 pf.	40 pf.	20 pf.	30 pf.
80 kop.	24 kop.	12 kop.	18 kop.
70 hal.	55 hal.	27 hal.	40 hal.

Dzieci na wszystkie miejsca płacą połowę.

Teatr „PARYSKI" II Aleja 19.

Na żądanie P. T. Publiczności jeszcze tylko na cztery dni od soboty 25 do wtorku 28 b. m. włącznie przedłużono wspaniały obraz p. t.

HANDLARZE DUSZAMI

Wybitny dramat w 6 częściach z cyklu

Białe niewolnice w Ameryce.

Wykonanie najlepszych artystów amerykańskich.

Część I. Zbrodnicza organizacja. Część II. Gniazdo występku. Część III. Zemsta. Część IV. Na ropie. Część V. Pewne poszlaki. Część VI. Ręka sprawiedliwości.

Napisy na obrazach w języku polskim

Na scenie:

Wieczór artystyczny

Nabywać można we wszystkich aptekach i sklepach aptecznych.

BYSTYDZIEŃSKI i PIEŃKOWSKI
Apteka w Częstochowie

MIGRENO - NERVOSIN
przyjmuje się w wodzie bez opłatka
przeciwko migrenie
bólom głowy, nawrzętki i t. p.

Opatrzone jest znakiem ochronnym i nazwą firmy.

Doktór PAWEŁ BRONIATOWSKI
Częstochowa, Nowy-Rynek 5, tele o. 34.
Choroby skórne, płciowe, włosów weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 2-5 po poł. Panie od 3-4 popołud. Stosuje wiadczone wstrzykiwanie SALWARSANU (HATA 606) i badanie krwi na syfilis. 8c—

Podania, prośby i Obrony, Zastępstwa w Sądach

przepisywanie na maszynie oraz wszelką korespondencję niemiecką załatwia skutecznie Renomowane biuro próśb **m. Schönfeld** Cerkiewna № 5 parter z frontu. Uwaga: Proszę zwrócić baczność na ulicę i № domu. 666—

Agentura Główna Towarzystwa Ubezpieczeń „PRZEZORNOŚĆ"

K. NAPARTOWICZ, Częstochowa Humbertowska 4.

Zawiadamia, że kwity ubezpieczeniowe Towarzystwa „Przezorność" nadeszły i znajdują się w Częstochowskim Oddziale Banku Handlowego w Warszawie, gdzie można je wykupywać codziennie od godz. 10-ej rano do godz. 12-ej w południe prócz niedziel i świąt.

Kwity powyższe należy wykupić bezzwłocznie, niewykupienie kwitów pociąga za sobą unieważnienie polisy.

Salon Gorsetów
„HYGIENA"
Częstochowa, II Aleja № 29,
Ostatnia nowość!
Gorsety i biusthaltery
fasony „JUNONA"

Od wydawnictwa

Zawiadamiamy przyjaciół naszego pisma, że „Goniec Częstochowski" można prenumerować od 1 października 1915 roku na wszystkich pocztach tak w Niemczech jakoteż na całym terenie, okupowanym przez wojska niemieckie. Należy tylko wyciąć poniższy kwit, wypełnić rubryki odpowiednio do miejscowości i opłacić prenumeratę najmniej na kwartał w najbliższym urzędzie pocztowym, który już regularnie nasz Goniec doręczać będzie.

Kwit do zamówienia „Gońca Częstochowskiego".

Uprasza się odciąć w tem miejscu.

Unterzeichneter abonniert hiermit bei dem Kaiserl Postamt hierselbst. Podpisany zamawia niniejszem w tutejszym ces. Urzędzie pocztowym.

Titel der Zeitung: Tytuł dziennika:	Ersch. Ort: Miejscowość:	Bezugszeit: Czas prenumeraty:	Preis: Cena:
„Goniec Częstochowski"	Czenstochau Częstochowa	Viertelj. kwartalni-	3.00 Mk.

Vor. u. Zuname: .....
(Imię i nazwisko)
Genaue Adresse: .....
(Dokładny adres)

Obenstehenden Betrag erhalten zu haben bescheinigt
d. ..... 191.....

Ostatnia okazja przed sezonem zimowym!

270 ślusarzy, maszynistów, kowali, murarzy, pomocników, 250 robotników do fabryki cukru, poszukuje Biuro centrali niemieckiej robotników. ul. Teatralna № 26.

Potrzebna osoba pracowita cierpliwa do chorej staruszki lub do pomocy w gospodarstwie domowem. Oferty pod lit B. P. w Administracji Gońca Częstochowskiego. 700—

Potrzebni robotnicy do kopania kartofli Wiadomość w Administracji Gońca. 701—

Od 1-go Października rutynowana nauczycielka rozpoczyna **wykłady stenografji** w językach: polskim i niemieckim oddzielnie. Lub w kompletach jak również naukę pisania na maszynach, tamże **Biuro** istniejące od 1907 roku pisze listy i prośby po niemiecku domowy dokumenty. Szumachowa ul. Sokolna Nr. 54. Flesa piętro front. 654—

Dwa pokoje z kuchnią w ogrodzie wygodnemu raz do wynajęcia Porcia ul. Jasnogórska 11 658—

Wonny Kapielowe Beczki do kapusty z doborowego drzewa gwarantowane. Polecam Zakład bednarski Br. Kopydłowski i S-wie ul. Teatralna Nr. 29. 679—

Zgubiono woreczek zawierający drobną monetę chustkę i różaniec pamiątkowy. Za odprowadzenie znalazcę proszę o złożenie różańca w Gońcu. 697—

Zgubiono kwit lombardu kasy Poż. Ownych № 13498. 702—

Zgubiono paszport wyd. przez gminę Kłomnów pow. Częstochowski na nazwisko Jan Hajelenia 704—

Zginęły dwa małe prosiaki. Uprasza się o odprowadzenie lub zawiadomienie Wilczek ul. Ogrodowa № 68. 705—

Redaktor i wydawca F. D. Wilkoszewski. Kierownik Literacki F. J. Galiński

Dozwolone dla rozpowszechniania przez niemiecką władzę cenzuralną.